

<p>UDVALGET FOR NYERE TIDS ARKITEKTUR, NTA Årsberetning for 2021</p> <p>Udvalgsmedlemmer: Poul Sverrild, Tommy Johansen, Helene Høyer Mikkelsen, Ulla Kristensen, Erik Brandt Dam, Grethe Pontoppidan (formand).</p> <p>I 2021 udtrådte Mette Boisen Lyhne fra bestyrelsen og dermed desværre også fra NTA. Udvalget glæder sig til en ny bestyrelsesrepræsentant træder ind.</p>	
	
<p>OM</p> <p>Udvalget for Nyere Tids Arkitektur beskæftiger sig med bygningsarven efter ca. 1940. Vi lægger vægt på at være et fagligt udvalg med forskellige tilgange. Vi er i dag historikere, en ingeniør og arkitekter med særlig viden og erfaring om byggeri og planlægning fra det 20. århundrede.</p>	<p><i>Cyklebanen, Århus.</i></p>
<p>MØDER OG BESIGTIGELSER 2021</p> <p>I 2021 har NTA holdt seks kortere udvalgsmøder og en 2 dages sommertur. Bortset fra et møde har vi holdt møderne digitalt. Udvalget har ikke indsendt fredningsforslag, men været aktiv om følgende:</p>	
	
<p>FREDNINGSFORSLAG OG SAGER</p> <p>DTU, Ålborg Universitet og Odense universitet. NTA finder at fredningsværdien især bæres af landskabet og har valgt ikke at stille bygningsfredningsforslag.</p> <p>Cyklebanen, Århus blev indstillet til fredning af Det Særlige Bygningssyn. SLKS afviste fredningen i juli 2021 med den</p>	<p><i>DTU, Lyngby. En af de mange oprindelige normalbygninger. DTU, Danmark Tekniske Universitet blev opført 1958-1974. Arkitekt Eva og Niels Koppel i tæt samarbejde med landskabsarkitekterne Edith og Ole Nørgård.</i></p>

hovedbegrundelse, at den oprindelige hovedindgang er blevet flyttet, og at det har devalueret anlæggets betydning og sammenhæng med Aarhus Idrætspark.

Ringbo Plejehjem, Gladsaxe. Fredningsforslaget, der blev indstillet af Det Særlige Bygningssyn, men afvist af SLSK i 2016, blev i febr. 2022 genindsendt af Arkitektforeningen i forlængelse af en underskriftsindsamling mod nedrivning. Grethe blev inviteret til at foredrage om anlægget, foredraget kan ses på Arkitektforeningens hjemmeside. SLSKs afviste forslaget, og plejehjemmet er nu delvist nedrevet.

Boligbebyggelser. Udvalget har modtaget forslag om fredning af boligbebyggelsen Herlev Huse og finder at den har særdeles høj bevaringsværdi, men i lyset af at der stadigvæk ikke er fredet nogen almene boligbebyggelser i Danmark samt manglende bred lokal og politisk opbakning, afslog vi i marts 2021 at stille fredningsforslag indtil videre.

Desuden har vi drøftet evt. fredning af boligbebyggelsen Sorgenfrihuse og især det tilhørende butikcenter, der er truet af nedrivning. PS har holdt foredrag for lokalforeningen.

Herlev Huse ligger for foden af Herlev Hospital. Byggeriet startede i 1948 som svar på efterspørgsel efter børnefamilieboliger. Det er også et af de to første forsøgsbyggerier for betonelementer v. firmaet Manniche & Hartmann. Det har gennem tiden haft stor politisk bevågenhed bl.a. for det gode og børnevenlige miljø. Arkitekt og ingeniør: A/S DominiaA.

Typehuse. Udvalget ser stadigvæk på typehuse, bl.a. Kochhuse i Odense-området, Høm-huse, typehusudstillinger, de lidt 'finere' arkitekttegnede typehuse og et helt parcelhuskvarter. Udvalget har forgæves forsøgt at få det sidste lille 'Carl Kulør'-hus i Esbjerg bevaret og fredet. Typehusene rummer flere udfordringer ift. fredning, bl.a. fordi der er mange at vælge imellem, og de er ofte ombyggede og

Et Høm-hus. Høm-husene blev indtil begyndelsen af 1970'erne fremstillet af svenske massivtræelementer, derefter flyttede produktion til Nordjylland, som lavede sandwichelement med træramme i stedet for. Husene blev især solgt som selvbyggerhuse og findes over hele landet. Foto fra et Høm-katalog fra ca. 1970.

<p>de hviler især på kulturhistoriske værdier. Vi vil desuden gerne finde forslag uden for København. Alt sammen indebærer det et relativt nyt fredningssyn.</p> <p>Med henblik på at få repræsenteret den store bredde i enfamiliehus-type og i øvrigt understøtte almindelige ejeres interesse for fredning og bevaring støtter NTA også gerne forslag fra ejere på andre typer af private enfamiliehuse, der fremstår originale og med relativt høj grad af arkitektonisk kvalitet.</p>	
	
<p>NY FREDNINGSSTRATEGI FOR NYERE TIDS KULTURARV</p> <p>SLKS arbejder på en ny fredningsstrategi, som i en årrække forventes at fokusere nyfredninger på velfærdssamfundets bygningsarv. Grethe Pontoppidan har i 2021 deltaget i en række indledende 'redaktionsmøder'.</p> <p>Fredningsstrategien lægger bl.a. op til mere historisk tematisk og geografisk repræsentativitet, som umiddelbart falder fint i tråd med den tilgang NTA allerede arbejder med.</p>	<p><i>A. Brøchner-Nielsen-hus i Snekkersten. Opført ca. 1958. Grund ca. 1000 m2 udstykket fra tidligere sommervilla. Brøchner-Nielsen blev senere især kendt for typehuset A-huset.</i></p>
<p>NÆSTE ÅR</p> <p>NTA ser frem til SLKS' nye fredningsstrategi, som vi håber vil åbne for nye og flere fredningsforslag, ikke mindst ude i landet og i forstæderne.</p> <p>Arkitektforeningen har i forlængelse af sagen om Ringbo valgt at sætte fokus på bevaring af velfærdssamfundets bygningsarv; sammen med den nye fredningsstrategi er det en super mulighed for Landsforeningens lokalforeninger til fornyet dialog med kommunerne.</p> <p>Vi vil meget gerne høre fra medlemmer eller lokalforeninger som ved hvor vi kan finde originale Koch- eller Amstrup & Baggesen-parcelhuse i og omkring Odense eller Høm-huse fra før 1970 i hele landet. Vi er også interesseret i kildemateriale på husene.</p> <p>Og igen i år: tak til alle jer, der har sendt os input, forslag og beskeder i løbet af året. Det er vi meget glade for.</p>	
<p>Grethe Pontoppidan, formand for udvalget for Nyere Tids Arkitektur / 12. april 2022</p>	